

„Čtyřčata“ v Lipsku

08.06 2022 20:19, Libor Hinčica, Martin Junge, Tramvaje

V německém Lipsku (Leipzig) se na jaře 2022 poprvé v pravidelném provozu objevila souprava složená z celkem tří vozů Tatra T4DM a vlečného nízkopodlažního vozu NB4 (potažmo 4NBWE). Neobvyklé „čtyřče“ o délce zhruba 60 m bylo použito v souvislosti s návozem diváků na a z fotbalového utkání z místní Red Bull Areny.

Tramvají Tatra T4D bylo do Lipska dodáno téměř 600 a k nim ještě zhruba 300 vlečných vozů B4D. Dnes je ve městě nadále provozováno už jen 30 motorových vozů T4D v modernizované variantě (T4DM; někdy též označováno jako T4D-M), které tvoří buďto dvouvozové soupravy (T4DM + T4DM nebo T4DM + vlek NB4) anebo třívozové (T4DM + T4DM + T4DM nebo T4DM + T4DM + vlek NB4).

Upozornění na nárazníku vlečného vozu na 60 m dlouhý tramvajový vlak. (foto: Tony Laake)

Idea vytvoření čtyřvozového vlaku, který by mohl pojmout velké množství cestujících, se zkoušela v někdejší východní Německu v závěru 80. let ve Schwerinu. Testy zde ale nedopadly úspěšně a k nasazení do provozu nedošlo. Lipsko nápad oprášílo v souvislosti s nedostatkem provozního personálu pro zajištění vsunutých spojů k Red Bull Areně (dříve Zentralstadion). Testy bez pasažérů s obří soupravou byly provedeny již počátkem roku 2020, avšak příchod Covidu-19 znamenal zrušení velkých sportovních událostí, případně jejich okleštění z hlediska počtu diváků, takže potřeba vypravení fanouškovských spojů odpadla.

Premiéra se tak mohla odehrát až 20. 3. 2022 v souvislosti s fotbalovým utkáním mezi RB Leipzig a Eintrachtem Frankfurt, kdy byly do provozu nasazeny hned 3 čtyřvozové soupravy. Ty byly vypraveny na trasu od hlavního nádraží ke stadionu (jako linka 4E), odkud pokračovaly režijně zpět do centra města, načež absolvovaly další kolo. V desetiminutovém intervalu pomohly neobvykle dlouhé soupravy, na které upozorňovaly i elektronické panely na zastávkách nápisem 60-Meter-Zug (tedy 60metrový vlak), přepravil milovníky fotbalu na stadion a po skončení bezbrankového utkání zase zpět, přičemž od nádraží pokračovaly tramvaje v trase linky číslo 4 až ke smyčce Gohlis, Landsberger Straße, odkud se vrátily do vozovny Angerbrücke.

Kromě zmíněného upozornění na zastávkách byli před neobvykle dlouhou tramvajovou soupravou varováni také motoristé, kolemjdoucí a ostatní řidiči tramvají. Na vlečném voze, řazeném jako posledním v soupravě, byla umístěna cedulka „60-m-EINHEIT“ (60m jednotka). Řidiči tramvají vezoucí čtyřvozový vlak a řidiči tramvají, kteří naopak za čtyřvozovým vlakem jeli, museli být obezřetní při nájezdu do zastávek a průjezdech křižovatkami. Síť jako celek (včetně signálů na křižovatkách atp.) nebyla pro provoz takových dlouhánů upravována, takže neobvyklý vlak je možné vypravit jen mimořádně na základě zvláštního povolení a jen po vytyčené trase (včetně

vytipovaných objízdných tras).

Přestože se provoz tramvají osvědčil, zůstává jejich další nasazení prozatím s otazníkem. Zejména u hlavního nádraží (majestátní historická budova v pozadí za tramvajemi) totiž docházelo ke zpoždění ostatních spojů, protože infrastruktura s provozem 60m vlaků zkrátka nepočítá. (foto: Tony Laake)

K úpravám technického rázu došlo u motorových vozů, jež byly zařazeny jako čelní v soupravě. Hlavní úprava spočívala v omezení jízdních stupňů tak, aby byl snížen proudový odběr celého vlaku. Díky tomu bylo možné i čtyřvozovou soupravu utáhnout jízdou jen na jeden (první) pantograf. Upravené tramvaje byly interně označeny jako podtyp 33k, přičemž první den provozu byly těmito vozy tramvaje ev. č. 2113, 2102 a 2126.

Jelikož se provoz čtyřvozových vlaků v březnové premiéře osvědčil, byly znovu vypraveny i 24. 4. a 8. 5. 2022, kdy se hrál poslední domácí zápas Bundesligy v Lipsku. Zda se tramvaje objeví v provozu také v příští fotbalové sezóně zůstává prozatím otevřené, protože s provozem jsou spojeny i některé těžkosti v organizaci dopravy, zejména na exponovaném místě u hlavního nádraží.

Přestože počet tramvají T4DM v posledních letech v souvislosti s nákupem nových tramvají Solaris/Stadler Tramino klesl, nelze ani po dokončení jejich dodávek (v současné době chybí předat již poslední tři vozy) předpokládat, že se bude moci Lipsko s „té čtyřkami“ rozloučit. V současné době se předpokládá, že třicítka tramvají bude v provozu až do roku 2024, kdy bude nutné tramvaje odstavit s ohledem na nutnost realizace velké prohlídky, která už se nebude na vozech provádět.

Url: [„Čtyřčata“ v Lipsku](#)